

Н.В. Безрукова, к.е.н., доцент
*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

В.А. Свічкарь, к.е.н., доцент
*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

РОЛЬ ІНОЗЕМНОГО ТУРИЗМУ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІК КРАЇН СВІТУ

Глобалізація є основною рисою, яка охоплює всі сфери міжнародної економіки – виробничу, розподілу, обміну, споживання. Найбільш повно глобалізація знаходить свій вираз у формуванні планетарного ринку. В його структурі виділяються напрямки, які інтенсивно розвиваються і розширюються. Це – торгівля товарами, технологіями, сировиною. Поряд з міжнародним товарним ринком, пріоритетне значення набуває і міжнародний ринок послуг.

Одним із видів послуг є туризм, який являє собою найбільш динамічну форму в міжнародній торгівлі послугами. В останні двадцять років середньорічні темпи зростання кількості іноземних туристів у світі становили 5,1%, валютних надходжень – 14%. Іноземний туризм входить у трійку найбільших галузей-експортерів, поступаючись лише нафтовій промисловості й автомобілебудуванню, частка яких у світовому експорті становить 11% і 8,6% відповідно [1].

Частка туристичного бізнесу становить близько 6% світового ВВП, 7% сумарних капітальних вкладень та 5% всіх податкових послуг. Це обумовлює особливу увагу до розвитку цієї сфери бізнесу [2, с. 133].

У сучасних умовах туризм являє собою одну з найбільш розвинених галузей світового господарства, форму зовнішньоекономічної діяльності. Сьогодні туризм займає значне місце в міжнародних відносинах. Близько 650 млн. чоловік щорічно відвідують закордонні країни в туристичних цілях [3, с. 46]. Значення іноземного туризму у світі постійно зростає, і це пов'язано зі зростанням впливу туризму на економіки окремих країн.

Найбільшого розвитку іноземний туризм набув у західноєвропейських країнах. За даними 2015 р., на частку цього регіону припадає понад 70% світового туристичного ринку і близько 60% валютних надходжень. Приблизно 20% припадає на Америку, менше 10% – на Азію, Африку й Австралію разом узяті [4, с. 109].

Розвиток туризму, зростання обсягу туристичних послуг збільшує кількість робочих місць. За оцінками спеціалістів, у даний час у туріндустрії працює більше 100 млн. чоловік, кожне 16-е робоче місце у світі припадає на туризм, а до 2020 року кожна 8-а працездатна людина у світі буде зайнята в цьому секторі. Індустрія туризму відноситься до числа найбільш трудомістких галузей [4, с. 112].

Іноземний туризм є активним джерелом надходжень іноземної валюти. Наприклад, велика частина доходів від міжнародного туризму в загальній сумі надходжень від експорту товарів і послуг складає: в Іспанії – 35%, Австралії і Греції – по 36%, Швейцарії –12%, Італії – 11%, Португалії – 21 і на Кіпрі – 52%. У більшості країн, що розвиваються, на долю іноземного туризму припадає 10-15% доходів від експорту товарів і послуг [5, с. 17].

Таким чином, можна зробити такі висновки. Іноземний туризм відіграє значну роль в економіках як розвинутих країн, так і країн, що розвиваються, оскільки є одним з основних джерел валютних надходжень та стимулює розвиток інших галузей економіки.

Список використаних джерел

1. Оливко О. Аналіз розвитку світового ринку туристичних послуг / О.Оливко // Наукові записки ТНПУ. – 2014. – №2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/NZTNPU/geogr/2014_2/4/OOlivk.pdf.
2. Алексеева Т. І. Міжнародна торгівля :навч. посіб. / Т.І.Алексеева. – 2-ге вид. пероб. і допов. – Харків: ХНЕУ, 2013. – 250 с.
3. Кобяк М. Мировой рынок гостинично-туристических услуг / М. Кобяк // Туризм: практика, проблемы, перспективы. – 2015. – №2. – С.46.
4. Ковалюк Д. О. Міжнародні економічні відносини. Економіка туризму / Д. О. Ковалюк. – Одеса: Вид. «Астра-Прінт», 2016. – 207 с.
5. Мацкевич Н.М. Структура міжнародного туристичного руху / Н.М.Мацкевич, С.В.Калитка, Т.Г.Овчаренко // Теорія та методика фізичного виховання. – 2015. – № 12 – С. 16-18.